

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-404

3.5.2021

Gjensidige Forsikring ASA

Bygning - innbo (kombinert)

Utett våtrom – håndverkerfeil – slukmansjett del av bygningens rørledning og tilknyttet VVS-utstyr?

Sikrede opplevde lekkasje fra sitt bad og ned i underliggende konstruksjon. Det viste seg å være feil utførelse av slukmansjett som hadde ført til skaden. Selskapet bekreftet dekning av skade på tilstøtende rom, men avslo kravet om erstatning for utbedring av skade på våtrommet under henvisning til at vannskade på utett våtrom var unntatt dekning i vilkårene. Etter selskapets syn kunne det heller ikke anses ansvarlig for skaden under dekningen for håndverkerfeil da arbeidene på våtrommet var utført for mer enn ti år siden. Sikrede var uenig og mente at rør, sluk, mansjett og klemring er definert som rør/VVS-utstyr som fungerer sammen – slik at det ikke gjaldt noe slikt alderskrav etter vilkårene. Nemndas flertall kom til at aldersbegrensningen i dekningen for håndverkerfeil ikke kom til anvendelse da slukmansjetten måtte regnes som "tilknyttet VVS-utstyr".

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for vannskade.

Sikrede, et sameie, har tegnet bygningsforsikring med følgende dekning:

Dekkes

Hvilke skader? - Plutselig og uforutsett skade

...

Dekkes ikke

Vannskade på utett våtrom. Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag og stenderverk.

Håndverkerfeil reguleres av avsnitt "Håndverker- og entreprenørfeil".

...

Dekkes

- Håndverker- og entreprenørfeil

Følgeskader på bygning etter feil utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør, eller materialfeil, inntil kr. 10 000 000 og konstatert innen 10 år etter at arbeidet ble utført.

Skaden skal være konstatert mens kunden er forsikret i Gjensidige.

Brann, eller lekkasje fra rør og tilknyttet VVS-utstyr, har ingen alders- eller sumbegrensning.

Dekkes ikke

- Utbedring av selve feilen/mangelen

Sameiet består av fire boenheter og ble bygget i 2006.

Sikrede kontaktet selskapet 12.7.19 og meldte om vannskader i en av leilighetene i sameiet. Selskapet rekvirerte takstmann O.K.S., som besiktiget skaden den 15.7.19. Takstrapporten datert 19.8.19 har følgende kommentarer:

Årsak til skade

Type skade

Vannlekkasje X Brann ☐ Innbrudd ☐ Ytre påvirkning ☐ Glass ☐ Natur ☐ Øvrige:

Installasjon

E. Våtrom (følgeskader)

Kilde

D. Rørdel/skjøt, kupling, sluk

Årsak

C. Håndverkerfeil

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Utett bad i dusj grunnet feil utførelse med mansjett. Utett mellom mansjett og klemring i sluk og vann rent ned i himling garasje under. Klemring ikke tilstrekkelig skrudd ned til mansjett for nødvendig tetting. Vann fulgt gulvspanplaten og trekt inn i stuen og kjøkken med følge at parkett har svulmet opp. Gulvspanplaten er hardt angrepet og er veldig fuktig og må rives og ny i stue og kjøkken ca 9.5 m2.

Vært på befaring med flislegger og FT 5.08 for endelig avklare årsak. Vi er alle tre parter sammen med rørlegger enig om skadeårsak. Ny bilder lagt til og rapport revidert.

...

Oppsummering

Utett bad med lekkasje mellom tetting membran og klemring i sluk på bad. Renner ned i garasje gipshimling under. Vann følger sponplate gulv inn i stuen og kjøkken og parkett svulmer opp.

Selskapet bekreftet dekning for følgeskader på tilstøtende rom i brev av 30.7.19, men avslo dekning for vannskaden på selve våtrommet.

Sikrede påklaget avgjørelsen til selskapets kundeombud, som opprettholdt avslaget etter en ny vurdering den 14.2.20.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 14.8.20. Vedlagt klagen fulgte bl.a. en uttalelse fra S.H., som skrev følgende etter befaring av skaden:

Konklusjon:

Lekkasjen har oppstått grunnet at klemringen ikke er montert skikkelig. Den er ikke skrudd godt nok ned på resten av VVS-utstyret (mansjett og sluk).

Sikrede krever dekning for skade på våtrom og anfører at skaden er en følge av håndverksfeil, som bl.a. omfatter lekkasje fra rørledning med tilknyttet utstyr også etter ti år. I dette tilfellet har det skjedd en feil ved montering av sluket, som igjen har forårsaket følgeskaden på våtrommet. Rør, sluk, mansjett og klemring er definert som rør/VVS-utstyr som fungerer sammen – og dette har ingen alders- eller sumbegrensning i vilkårene. Dersom selskapet har ment at sluk og klemring ikke er en del av VVS-utstyret, burde dette kommet tydeligere til uttrykk i vilkårene.

Selskapet avviser ansvar og anfører at vannskade på utett våtrom er unntatt fra dekning.

Selskapet anfører videre at skaden ikke er omfattet av dekningen for håndverkerfeil.

Bestemmelsen dekker følgeskade på bygning i de tilfeller hvor feilen er konstatert innen ti år etter at arbeidene ble utført. Utbedring av selve feilen er ikke omfattet. Siden skadene på våtrommet er

utført for mer enn ti år siden, må skaden følgelig vurderes under de ordinære vilkårene. Det vil si at følgeskaden utenfor våtrommets stenderverk er omfattet av forsikringen, men ikke utbedring av selve våtrommet. Det er riktig at "lekkasje fra rør og tilknyttet VVS-utstyr" ikke har noen slik aldersbegrensning. En slukmansjett kan imidlertid per definisjon ikke anses som en del av "rør og tilknyttet VVS-utstyr". Siste del av bestemmelsen er ment som en presisering om at skade som skyldes brann og lekkasje fra rørledning dekkes uansett alder dersom det ikke faller inn under unntakene om korrosjon, elde og slitasje. I dette tilfellet har lekkasjen oppstått som følge av manglende innfesting mellom klemring og slukmansjett. Klemringens funksjon er å tette mellom sluk og membran slik at det ikke blir lekkasje i overgangen fra avløp og ut i gulvkonstruksjon. Klemringen har således ikke en direkte innvirkning på vannledningsevnen i rør og sluk, men er ment å sikre at badegulvet er tett ved bruk av dusj og annen vannbelastning. Dette sjiktet kan følgelig ikke anses som en del av VVS-utstyret selv om klemringen er tilknyttet sluket og kjøpes samlet.

Det er også innhentet en ny uttalelse fra fagkyndig som bekrefter selskapets syn.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på våtrom.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Hege Sundby, bemerker:

Flertallet er kommet til at sikrede må gis medhold.

Sikredes forsikring har unntak for "Vannskade på utett våtrom", men omfatter:

Følgeskader på bygning etter feil utført av godkjent/autorisert håndverker eller entreprenør, eller materialfeil, inntil kr. 10 000 000 og konstatert innen 10 år etter at arbeidet ble utført.

Skaden skal være konstatert mens kunden er forsikret i Gjensidige.

Brann, eller lekkasje fra rør og tilknyttet VVS-utstyr, har ingen alders- eller sumbegrensning.

Våtrommet er fra 2006, og den aktuelle håndverkerfeilen ble først ble konstatert i 2019. Skaden er derfor konstatert etter tiårsfristen i første ledd.

Den aktuelle aldersbegrensningen gjelder likevel ikke for "brann eller lekkasje fra rør og tilknyttet VVS-utstyr". Den aktuelle lekkasjen inntraff i avløpet fra sluket i dusjen pga. utetthet mellom membran og klemring i sluket. En dusj er et "VVS-utstyr". Flertallet forstår videre saken slik at sluket ligger mellom dusjen og røret. I så fall er det naturlig å si at sluket med membran og klemring kobler sammen røret og dusjen. Flertallet mener formuleringen "og tilknyttet VVS-utstyr" må omfatte alle delene som knytter sammen VVS-utstyret og røret, herunder membran og klemring. Den aktuelle lekkasjen kom fra deler av denne koblingen og faller i så fall innenfor ordlyden. Selskapet viser til at:

Klemringens funksjon er å tette mellom sluk og membran slik at det ikke blir lekkasje i overgangen fra avløp og ut i gulvkonstruksjon. Klemringen har således ikke en direkte innvirkning på vannledningsevnen i rør og sluk, men er ment å sikre at badegulvet er tett ved bruk av dusj og annen vannbelastning.

Flertallet kan ikke se at dette er avgjørende for at klemringen ikke er en del av VVS utstyret. Det fremgår ikke av ordlyden at delene må ha betydning for vannledningsevnen. Det er mer naturlig å ta utgangspunkt i "rør og tilknyttet VVS-utstyr" som en funksjonell enhet, som da naturlig må inkludere også deler som skal hindre lekkasje fra avløpet. Selskapet har senere fremlagt en uttalelse som bl.a. sier at membranmansjetter, membranduk og smøremembran ikke betraktes "som del av rør eller sluk" og "Feil og lekkasjer på disse produktene blir ansett som utett våtrom". Flertallet kan ikke se at uttalelsen betyr at klemringen ikke er en del av VVS-utstyret. Flertallet forstår vilkårene slik at unntaket for utett våtrom, som ellers vil komme til anvendelse, ikke

kommer til anvendelse ved lekkasje fra bl.a. "tilknyttet VVS-utstyr". Uten en klar definisjon eller uttalelse om at klemringen faller utenfor dette begrepet, mener flertallet klemringen må regnes som en del av "tilknyttet VVS-utstyr".

Nemndas mindretall, Trine Vøien, bemerker:

Mindretallet er ikke enig i flertallets forståelse av vilkårenes uttrykk "rør og tilknyttet VVS-utstyr". VVS står for "varme, ventilasjon og sanitær". I henhold til Store Norske Leksikon defineres sanitærutstyr på følgende måte: "Innretninger og utstyr som brukes i bygning i forbindelse med vanntilførsel og avløp. Til sanitærutstyr regnes vannklosetter, urinaler, bideter, badekar, dusjinnretninger, servanter, utslagsvasker, drikkfontener, med mer". En klemring har ingen avløpsteknisk funksjon, dvs. at denne ikke brukes i forbindelse med vanntilførsel eller avløp, men benyttes sammen med slukmansjett og membran for å tette våtrom slik at vann ledes ned i avløpet. Etter mindretallets oppfatning må vilkårenes ordlyd "rør og tilknyttet VVS-utstyr" også forstås slik at rør og VVS-utstyr skal være knyttet til hverandre for at alders- og sumbegrensningen ikke gjelder, jf. ordet "tilknyttet" ved for eksempel bruk av kobling, skjøt eller pakning. En slik tilknytning finner man mellom rør/rørledning og det sanitærutstyret som er opplistet over, men ikke mellom rør og klemring. Videre er det i takstrapport fra O.K.S. angitt at skadeårsaken er "lekkasje mellom tetting membran og klemring i sluk på bad" (mindretallets understrekning). Det er ikke påvist feil eller skader på klemringen som sådan, og lekkasjen kom således ikke "fra" selve klemringen.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).